Nr. 1

SF IOAN HRISOSTOM

DESPRE ÎNVIEREA MORTILOR

IN ROMÂNEȘTE
DE
Pr. D. FECIORU

INSTITUTUL BIBLIC ȘI DE MISIUNE
AL BISERICII ORTODOXE ROMÂNE

368.3

B.C.U.- IASI 600661

SF. IOAN HRISOSTOM

21 SEP 1943
Biblioteca Universității Iași
DESPRE

ÎNVIEREA MORȚILOR

Ediția III

în românește

de *Pr. D. FECIORU*

Editura Instit. Biblic și de Misiune
al Bisericii Ortodoxe Române
BUCUREȘTI, 1943

22 JUL. 1943

Pagini alese din Sfinții Părinți

Nr. 1.

Drepturile rezervate

Despre învierea morţilor

Când unii oameni văd pe cei buni, pe cei cu viaţa curată şi pe cei cari trăiesc în dreptate, sugrumaţi de sărăcie, ameninţaţi, huliţi, abia câştigându-şi hrana de toate zilele, iar adesea măcinaţi şi de boale lungi şi grele şi fără nici un sprijin, iar pe înşelători, pe păcătoşi şi pe cei răi, înconjuraţi de bogăţie, desfătându-se, îmbrăcaţi cu haine scumpe, având mulţime de slugi şi bucurându-se de slujbe înalte, atunci aceşti oameni hulesc purtarea de grijă a lui Dumnezeu şi spun: „Unde este purtarea de grijă a lui Dumnezeu? Unde este judecata cea dreaptă? Pentru ce omul cu viaţă curată şi drept este nenorocit, iar cel rău şi stricat, plin de toate bunătăţile? Pentru ce unul e invidiat, iar altul dispreţuit? Pentru ce unul se bucură de atâta fericire, iar altul este sărac şi lovit de cele mai mari nenorociri?"

Omul care se îndoieşte de viaţa viitoare, nu va putea da răspuns acestor întrebări; acela, însă, care crede în înviere, va înlătura cu uşurinţă această hulă şi va spune celor răzvrătiţi unele ca acestea: „Încetaţi de a ascuţi limba voastră împotriva lui Dumnezeu, Creatorul vostru! Faptele noastre nu se mărginesc la viaţa de aici, ci ne grăbim spre o altă viaţă cu mult mai lungă, sau mai bine zis, spre una fără de sfârşit. Acolo, săracul, care trăeşte în dreptate, va primi răsplata nevoinţelor sale, iar desfrânatul şi înşelătorul va fi pedepsit pentru răutatea lui". In adevăr, viaţa de aici este o luptă, un loc de încercare, un stadion, iar viaţa viitoare este răsplata, cununa, premiile. După cum un atlet trebue să lupte în arenă cu sudoare, praf, zăpuşeală, nervi şi nevoinţe, tot astfel şi cel drept trebue să sufere aici multe şi să le rabde pe toate cu bărbaţie, dacă vrea să primească din-

colo cunună strălucitoare. Iar dacă unii se turbură din pricina stării înfloritoare în care trăesc cei răi să se gândească la următorul fapt: tâlharii, înşelătorii, ucigaşii şi hoţii, înainte de a fi duşi înaintea tribunalului, trăiesc în cel mai mare belşug, căci îşi fac nenorocirile străine, propria lor bună stare; când însă sunt judecaţi, ei sunt pedepsiţi pentru toate acestea. Tot astfel şi oamenii stricaţi, cei cari întind mese bogate, cei cari păşesc cu mândrie pe stradă, cei cari sfâşie pe săraci, când Unul-Născut, Fiul lui Dumnezeu, va veni cu îngerii Lui, când va sta pe scaunul Său de judecată şi va aduce înaintea Sa pe toate neamurile pământului, şi când ei vor fi aduşi goi şi despuiaţi de toată strălucirea lor, fără să aibă vreun apărător sau ocrotitor, atunci vor fi aruncaţi fără nici o milă în râurile cele de foc. Prin urmare, nu ferici pe aceştia din pricina belşugului în care trăesc aici

pe pământ, ci lăcrimează din pricina pedepsei ce va să fie; nu-l plânge nici pe cel drept pentru sărăcia sa, ci fericește-l pentru bogăția viitoare a bunurilor de care va avea parte și înrădăcinează în sufletul tău această dovadă despre înviere; dacă ești drept, să cauți să fii și mai încercat, dându-ți și mai multă osteneală pentru nădejdea cea mare a învierii; iar dacă ești rău, depărtează-te de răutate, curățindu-te de aceasta prin frica pedepsei ce va să fie.

Dar poate va zice cineva: „Pe acestea le trăim, încercându-le în viața de aici, pe celelalte, însă, le nădăjduim; acestea sunt vădite, pe când acelea nu se văd și sânt departe de noi". Chiar dacă nu se văd, sunt totuși mai vădite decât cele care se văd. Dar pentru ce spun: mai vădite? Pe acelea poți să le vezi mai bine decât pe acestea. Acestea trec, dar acelea rămân. Pentru aceasta Apostolul spune:

„Deoarece noi n'avem în vedere ce cele ce se văd, ci pe cele ce nu se văd, fiindcă cele ce se văd sânt vremelnice, pe când cele ce nu se văd sânt veşnice" (II Corinteni 4, 18).

Dacă ai spune: „Cum voiu putea să văd pe cele nevăzute, când pe cele care sânt de faţă nu pot să le văd", voiu încerca să-ţi dovedesc aceasta chiar din cele pământeşti. In adevăr, nimeni n'ar putea dobândi bunurile acestea trecătoare din lume, dacă n'ar vedea pe cele nevăzute înaintea celor văzute. De pildă: Negustorul, care face negoţ pe mare, suferă multe necazuri: furtuni, furia valurilor, naufragii, mii de greutăţi. După necazuri, însă, se bucură de bogăţia sa, căci vinde mărfurile şi face frumoasă afacere. Totuşi, mai întâi necazurile şi apoi mărfurile. Marea şi valurile se văd de cel care iese din port, negustoria însă nu, căci încă o mădăjduieşte. Cu toate acestea, dacă nu s'ar uita la cea nevăzută şi care

nu-i de față, ci numai o nădăjduește, nu s'ar apropia de cele prezente, care se văd. Tot astfel și plugarul; înjugă boii, scoate plugul, taie brazdă adâncă, aruncă semințele, cheltuește tot ce are, suferă arșița, ploile și alte multe neajunsuri, iar după acestea așteaptă să vadă câmpurile înverzite și aria plină. Și aici mai întâi osteneala și apoi răsplata; iar răsplata este nevăzută, pe când oboseala văzută și arătată. Una se nădăjduește, iar alta este de față. Totuși, dacă plugarul nu s'ar uita mai întâi la răsplata cea nevăzută ochilor trupului, nu numai că nu va înjuga boii, nu va scoate plugul și nu va arunca semințe, dar nici nu se va mișca de acasă vreodată pentru această treabă. Prin urmare nu este oare fără judecată ca în lucrurile vieții să cauți pe cele nearătate înaintea celor arătate, să suferi oboseli înaintea răsplatei, să suferi întâi pe cele grele și apoi să aștepți pe cele de folos,

Biblioteca Universitară Iași

iar cu privire la Dumnezeu, cu privire la înviere şi te îndoieşti şi să ceri răsplată înaintea ostenelei, să te arăţi deci mai mic la suflet decât plugarul şi negustorul? Dar şi în altă privinţă ne arătăm mai răi decât ei. Cum? Aceia, deşi n'au încredere deplină în ce priveşte izbutirea întreprinderii lor, cu toate acestea nu dau îndărăt în faţa ostenelilor. Tu, însă, cu toate că ai un chezaş vrednic de credinţă, pe Dumnezeu, totuşi nu iei pildă din răbdarea acelora. Plugarul adeseori, după ce a aruncat sămânţa, a lucrat pământul şi a văzut înverzite câmpurile însămânţate, dacă vine grindina, sau neghina, sau lăcustele, a pierdut răsplata ostenelilor sale şi după multe sudori se întoarce acasă cu mâinile goale. Tot astfel şi negustorul, după ce a călătorit mult pe mare, aducând corabia plină, de multe ori, chiar lângă port, dacă bate vânt puternic şi o loveşte de stânci,

abia scapă cu trupul gol. In deobște vorbind, în viață se pot întâmpla la sfârșit asemenea nenorociri. Dar în credințele tale creștinești nu este așa, ci cel care a suferit multe osteneli, care a semănat evlavia, care a luptat, își ajunge scopul. In adevăr, Dumnezeu n'a îngăduit nici schimbării vremurilor, nici furiei vânturilor să nimicească răsplata acestor ostenele, pentrucă ele sunt depuse în ceruri, în vistierii nefurate. Să nu-mi spui, așa dar, că cele viitoare sânt nevăzute, căci dacă cercetezi bine ele sânt mai văzute decât cele pe care le ținem în mâni. Ele își iau sborul și se duc înainte de a se statornici; schimbările sânt grabnice, iar stăpânirea lor necredincioasă. Aceasta și despre bogăție și despre slavă și despre dregătorii și despre frumusețea trupului și laolaltă despre toate cele ale vieții. De aceea și proorocul batându-și joc de cei cari trăiesc în plăceri, cari se înnebunesc după bani

şi după lux, zice: *„Ei le scoteau pe acestea ca unele ce stau şi nu fug"*. (Amos, VI, 5).

După cum nu este cu putinţă să prinzi umbra, tot astfel nici lucrurile vieţii pământeşti; unele pier la sfârşit, iar altele se pierd înainte de sfârşit, mai uşor decât şivoiul. Cele viitoare însă nu sânt aşa; nu se schimbă, nu îmbătrânesc, ci înfloresc necontenit şi rămân cu aceeaşi frumoasă înfăţişare. Incât dacă trebue să numim lucrurile din lumea aceasta nevăzute şi neînvederate, trebue să le numim şi necredincioase, căci nu rămân la cei cari le au, ci schimbă stăpânii, sar în fiecare zi dela unul la altul.

Nu-mi spune: „Cum poate să învieze iarăşi trupul şi să ajungă nestricăcios? Când lucrează puterea lui Dumnezeu, întrebarea: „Cum", să nu se pună! Dar pentru ce vorbesc de Dumnezeu? Pentrucă Dumnezeu te-a făcut să fii un creator al învierii,

prin ceea ce se întâmplă cu semințele. Semințele, dacă n'ar muri mai întâi și n'ar putrezi și nu s'ar strica, n'ar da naștere la spic. După cum acolo văzând sămânța putrezită și desfăcută, nu te îndoiești cu privire la înviere, ci-ți dă prin asta cea mai mare dovadă—căci dacă nu s'ar putrezi și strica, nici n'ar învia—tot astfel socotește și cu privire la trupul tău; atunci când vezi stricăciunea, cugetă mai cu seamă la înviere. Gândește-te apoi cum te-a făcut Dumnezeu la început și nu te îndoi despre înviere. N'a luat pământ și te-a plăsmuit? Oare ce este mai greu: să facă din pământ cărnuri, vine, fibre, nervi, artere, organele trupului și celelalte mădulare, ochiii, urechile, nasul, picioarele și mânile, să pună în fiecare din acestea lucrarea lor proprie și obștească, sau să facă nemuritoare cele făcute stricăcioase? Nu vezi că pământul este la fel, iar trupul diferit și în multe feluri?

Dar pentru ce să vorbim despre trupuri? Spune-mi cum a făcut puterile cele mari, cetele îngerilor, arhanghelii şi cetele mai mari decât acestea? N'aş putea spune în ce fel, dar lui i-a fost deajuns să voiască numai. Apoi cel care a făcut atât de multe oştiri netrupeşti, nu poate să reînoiască iarăşi trupul stricat al omului şi să-l ridice la o mai mare vrednicie? Şi cine este atât de nesimţit ca să se îndoiască de aceste bunuri şi să tăgăduiască învierea? Căci dacă nu învia trupul, nu învia nici omul. Căci omul nu este numai suflet, ci suflet şi trup. Aşa dar dacă învia sufletul, omul învia pe jumătate şi nu întreg. De altfel drept vorbind, nu se poate vorbi de învierea sufletului, căci învia numai ceeace a căzut şi s'a desfăcut, şi nu se desface sufletul, ci trupul.

Pentru deplina noastră încredinţare ne este deajuns puterea Crea-

torului. Dar dacă este cineva mai slab şi voieşte să primească o altă dovadă şi o chezăşie a învierii viitoare, apoi şi aceasta cu multă îmbelşugare a dat-o Dumnezeu, trimiţând din belşug harul Duhului. Pentru aceasta şi Pavel, făcând vrednică de credinţă dogma învierii prin învierea lui Hristos şi prin faptul că Dumnezeu este creator, adaogă şi dovada că Dumnezeu ne-a dat şi arvună, nu de bani, nici de aur, nici de argint, ci arvuna Duhului (II Corinteni, V. 5); iar arvuna este o parte a întregului şi o încredinţare pentru întreg. După cum în învoieli, cel care a primit arvuna este încredinţat că va primi întregul, tot astfel şi tu, luând arvuna, adică harismele Duhului, nu te îndoi cu privire la bunurile depuse. Cel care învia morţii, cel care vindecă pe orbi, cel care alungă dracii, cel care curăţă pe leproşi, cel care vindecă boalele, cel care poate atât de multe şi atât de felurite lu-

cruri într'un trup şubred şi muritor, de ce iertare va avea parte de se îndoieşte de înviere? Dacă ar spune cineva: „Noi nu vedem întâmplându-se acum aceste semne şi nici nu avem o atât de mare putere", aş spune: Nu este nici o deosebire dacă acestea se întâmplă acum ori s'au întâmplat mai de mult. Că mai înainte s'au făcut semne de apostoli, o mărturisesc bisericile lumii întregi. Cei neînvăţaţi, săraci, sărmani şi simpli n'ar fi stăpânit lumea, dacă n'ar fi avut ajutorul semnelor. Dar nici tu n'ai fost lipsit de harul Duhului; încă şi acum rămân multe simboale ale darului aceluia, cu mult mai mari şi mai minunate decât cele arătate. Nu este oare acelaş lucru a învia un trup, care a murit, cu a scăpa de pieire un suflet mort din pricina păcatelor, lucru săvârşit prin botez? Nu este oare acelaş lucru a alunga boalele trupului cu a arunca povara păcatelor? Nu este oare a-

celaș lucru a reda ochilor lumina cu a lumina un suflet întunecat? Căci de n'ar fi și acum arvuna Duhului, n'ar fi botezul, n'ar fi iertarea păcatelor, n'ar fi dreptate și sfințenie, n'am primi înfierea, nu ne-am bucura de taine; Trupul și Sângele tainic nu s'ar face niciodată fără harul Duhului. N'am avea preoți, căci nici n'ar fi fost cu putință aceste hirotonii fără acea pogorîre a Duhului. Și s'ar putea numi și alte simboale ale Duhului. Așa dar și tu având arvuna Duhului, ai pus pe fugă moartea sufletului, orbirea gândurilor și ai desbrăcat viața necurată. Să nu ne îndoim deci cu privire la cele viitoare, odată ce am primit asemenea chezășii, ci, culegând de pretutindeni dovezi despre înviere, să arătăm viață vrednică de aceste dogme, ca să avem parte și de bunurile nemișcătoare, care depășesc orice cuvânt și minte omenească, Amin.

BIBLIOTECA UNIVERSITĂȚII - IAȘI - 042